

rázu intelektuelního a nepředpokládají vyšší, najmě vědecké průpravy, ať přísluší k domácnosti zaměstnavatele čili nic.

Domovník není nádenníkem ve smyslu § 176 II c) tr. zák., ovšem ale osobou služebnou po rozumu § 176 II b) tr. zák.

(Rozh. ze dne 29. ledna 1932, Zm I 262/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 18. února 1931, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 II c), 176 II c) tr. zák. v doslovu zákona čís. 31/1929 sb. z. a n. a zároveň opravil v rozsudečné větě kvalifikaci podle § 176 II c), na kvalifikaci podle § 176 II b) tr. zák. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h .

Zmateční stížnost namítá, že domovnice, již byla v době krádeží stěžovatelka u vlastníka kradených věcí, není nádennicí, tím méně učednicí nebo živnostnicí zaměstnavatele ve smyslu § 176 II c) tr. zák. S námitkou tou je stížnost v právu, najmě any náležejí domovníkům podle § 1 zákona z 30. ledna 1920, čís. 82 Sb. z. a n. kromě různých ručních prací i jiné práce týkající se správy domu, a ano je i rozvázání domovnického poměru v § 10 cit. zákona zvláště upraveno způsobem u nádenníků neobvyklým. Přes to nemůže míti stížnost jiný úspěch než opravu dotčené části rozsudečné věty. Jde u domovníků (domovnic) o lidi služebné po rozumu § 176 II b) tr. zák., jimiž není jen čeled, nýbrž i jiné osoby, pověřené služebními výkony, které nejsou převahou rázu intelektuelního a nepředpokládají vyšší, najmě vědecké průpravy (rozhodnutí č. 1689 sb. n. s.; srovnej i rozhodnutí č. 1083, 3648 víd. úř. sb.), ať patří k domácnosti zaměstnavatele či nic (rozh. čís. 167 Sb. n. s.; srovnej i rozh. č. 241, 1083 víd. úř. sb.). Rozhodným pro poměr předpokládaný § 176 II. b) tr. zák. jest jen, že dává služebné osobě (zvýšenou) příležitost k páchání krádeží na zaměstnavateli, čemuž tak bylo i u stěžovatelky, která měla z důvodu domovnictví byt v domě, v němž v noci kradla, a zakládá zvláštní závazek k poctivosti, jehož porušení činí podle povšechné zásady § 43 tr. zák. zločin větším a trestuhodnějším, najmě když krádežím domovníků v domě svěřeném jejich správě nelze zabrániti opatrností, která stačí proti jiným zlodějům.

Čís. 4362.

Přechinu podle § 3 odst. (3) zák. čís. 178/1924 mohou se dopustiti i jiné osoby než veřejní činitelé po rozumu § 6 cit. zák.

Nezáleží na tom, že ani nedošlo k působení (k uplatňování vlivu) pachatele (§ 3 odst. 3 zák. o úplatkářství) na veřejné činitele; stačí, že to bylo podplácejícím předpokládáno, zamýšleno, najmě podplácenou osobou výslovně nebo konkludentně slíbeno, třebaž pak nedošlo k uskutečnění slibu.

Nesejde ani na tom, že veřejní činitelé neměli účast, ba ani nevěděli o úplatcích pachatelem přijatých, ani na tom, že by bylo k úkonu došlo i bez úplatku a že by se byl veřejný činitel úkonem tím nedopustil ani stranicí ani (jinakého) porušení platných a závazných proň předpisů.

Trestnost skutku není vyloučena tím, že nebylo ani jeho účinkem ani jeho (zamýšleným) účelem poškození státního (jinak veřejného) nebo soukromého zájmu neb i jen porušení (nešetření) předpisů, jež přišly nebo byly by přišly v úvahu pro úkony veřejných činitelů.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1932, Zm I 97/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 9. prosince 1930, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 3 odst. 3 zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n., — mimo jiné z těchto

důvodů :

Zmateční stížnost namítá, že ve zjištěném ději není zákonem o úplatkářství prý povšechně předpokládaná přímá nebo nepřímá souvislost mezi úředním úkonem a úplatkem (prospěchem), protože se úřední úkony, k nimž došlo v případech rozsudkem dotčených — arciť z rozhodnutí jiných veřejných činitelů než stěžovatele —, staly po právu, v soulahu s platnými předpisy bez jakéhokoliv porušení státního nebo jinakého veřejného nebo soukromého zájmu, protože nebyl ani na straně stěžovatele úmysl domáhati se porušení předpisů prostřednictvím veřejných činitelů, protože dotčení veřejní činitelé neměli nižádné účasti nebo vědomosti o prospěchu, jehož se dostalo stěžovateli, a ano došlo k dotčeným (úředním) úkonům veřejných činitelů bez vlivu stěžovatelem projeveného (bez působení stěžovatele na veřejné činitele). Netřeba zkoumati, zda a pokud má námitka skutkový podklad ve zjištěných napadeného rozsudku, ana je i o sobě ve všech částech pochybena. Zákonem o úplatkářství čís. 178 Sb. z. a n. z roku 1924 byly záruky přirozeného požadavku ryzího a výlučně věcnými hledisky se řídícího výkonu veřejných úřadů rozšířeny nejen co do kruhu osob přicházejících v úvahu jako podmínky pasivního (viz § 6 a § 3 odst. 3) a aktivního úplatkářství (§ 2 odst. čís. 3), jakož i časového poměru úplatku k úkonu (§ 4), nýbrž i co do stupně záruk. Předpisy zákona má býti zabráněno tomu, by nemohl působiti na rozhodování veřejného činitele úplatek nebo vliv upláceného prostředníka ani mimo dosah ustanovení trestního zákonníka o trestnosti úplatku (viz § 1 cit. zákona); jimi má býti v zájmu vážnosti veřejných úřadů a služeb zabráněno tomu, by nenastal ani v úplatci a v osobě po případě od něho různé, v jejímž zájmu se úplatek stal, tím méně v širších kruzích obecnstva pocit, byť snad klamný, že došlo k úkonu veřejného činitele nebo k jeho opomenutí důsledkem úplatku (§§ 2, 3) nebo třeba v očekávání úplatku (§ 4). Proto nezáleží podle ustálené judikatury zrušovacího soudu — srovnej obzvláště rozhodnutí čís. 4157, 4052, 3815 sb. n. s. — s hlediska zákona na tom, že by bylo došlo k úkonu veřejného činitele

i bez úplatku (srovnej prvou část § 104 tr. zák.), a že by se byl veřejný činitel úkonem tím (jeho opomenutím) nedopustil ani strannictví, ani (jinakého) porušení platných a závazných proň předpisů (druhá část § 104, pak § 105 a § 311 tr. zák.). Důsledkem toho není trestnost souzených skutků vyloučena tím, že nebyla ani jejich účinkem, ani jejich — stěžovatelem zamýšleným — účelem poškození státního (jinak veřejného) nebo soukromého zájmu neb i jen porušení (nešetření) předpisů, jež přišly nebo byly by přišly v úvahu pro úkony veřejných činitelů. Jakousi souvislost mezi úplatkem a úkonem, k němuž pachatelova činnost hledí, předpokládá ovšem i zákon o úplatkářství; úplatek musí býti žádanou nebo slíbenou, dávanou nebo přijatou odměnou za úkon, k němuž hledí. Avšak úkonem, k němuž úplatek hledí, úkonem, jenž má podle vůle účastněných osob — dárce a příjemce úplatku — býti vyvolán úplatkem, může v případech § 3 odst. čís. 3 a § 2 odst. čís. 3 cit. zákona býti výlučně úkon uplácené osoby tam uvedený, totiž používání jejího vlivu (skutečného nebo domnělého) na veřejného činitele povoláného k úředního úkonu, k němuž hledí současně nikoliv úplatek sám, nýbrž pohnutka, z níž byl úplatek žádan, slíben, dáván anebo přijat. Účast veřejného činitele na úplatku ba i jen vědomí činitele toho o úplatku vyřadilo by úplatek z dosahu § 2 odst. čís. 3 nebo třeba § 3 odst. č. 3 cit. zákona, a mělo by — nehledíc k trestnosti veřejného činitele, k němuž se ustanovení právě uvedená jinak vůbec nevztahují — v zápětí jinakou kvalifikaci provinění osob na úplatku přímo účastněných. Zejména bylo by osobu, která za předpokladů v § 3 odst. č. 3 uvedených s vědomím dotčeného veřejného činitele žádá, dá sobě nebo jiné osobě slíbiti (poskytnouti) prospěch za to, že užije u veřejného činitele svého vlivu, potrestati jako spoluvinníka veřejného činitele podle § 5 tr. zák., a to, jde-li o prospěch nikoliv nepatrný, ve smyslu § 3 odst. č. 3. Učinila-li však tak ona osoba bez předchozího vědomí veřejného činitele, jež teprve dodatečně o úplatku vyrozuměla a s jehož vědomím a svolením si pak úplatek ponechala, bylo by o jejím skutku uvažovati jako o spoluvinně na skutku úplatce obdobně jak naznačeno podle odst. 1 a 2 § 2 cit. zákona. Důsledkem toho nebylo kladnému výroku o stěžovatelově vině na závadu, že veřejní činitelé neměli účast, ba nevěděli vůbec o úplatcích, stěžovatelem přijatých. Posléze není, jak podrobně dovozeno již v rozhodnutí zrušovacího soudu čís. 4157 sb. n. s., použití vlivu uplácené osoby složkou objektivní, nýbrž jen složkou subjektivní skutkové podstaty přečinu podle § 3 odst. č. 3 cit. zákona; stačí, že uplatňování vlivu (snad jen domnělého) bylo podplácející osobou předpokládáno, zamýšleno, najmě podplácenou osobou výslovně nebo konkludentně slíbeno, třebas pak nedošlo k uskutečnění slibu. Proto nezáleží ani v souzené trestní věci na tom, že nedošlo, správně že podle rozsudečných zjištění nedošlo v některých z případů odsuzujícím výrokiem dotčených k působení (uplatňování vlivu) stěžovatele na veřejné činitele. K ostatním vývodům stížnosti třeba jen ještě poznamenati, že spočívají na mylném, ovšem rozsudkem zaviněném předpokladu, že se přečinu podle § 3 odst. (3) cit. zák. může dopustiti jen veřejný činitel po rozumu § 6. Z doslovu této stati zákona je patrné, že tomu tak není, že (srovnej i § 2 odst. (3)) se ke skutkové podstatě přečinu podle § 3 odst. (3) nevyhledává na straně pachatelově tato vlast-

nost; tím odpadá nutnost zabývat se blíže vývody stížnosti, pokud zejména dovozují, že obžalovaný nebyl veřejným činitelem co do pozastavené jeho činnosti.

Čís. 4363.

Trestný pokus podle § 8 a beztrestné přípravy podle § 11 tr. zák. nelze rozeznati podle toho, zda se pachatelovo jednání přiblížilo více či méně k účinku, jehož způsobení tresce zákon jako dokonáný čin trestný (zda jím jest skutečně větší či menší počet podmínek tohoto účinku), nýbrž jen podle toho, zda se v pachatelově jednání projevil i pro třetí osoby poznatelně zlý úmysl způsobiti onen účinek.

Jde o trestný pokus krádeže, nikoliv o beztrestné přípravné jednání, stojí-li pachatel v cizím lese za stromem s puškou připravenou k výstřelu.

Ani u hajných myslivosti není zvláštní ochrana §§ 68, 81, 312 tr. zák. závislá na nošení předepsaného služebního šatu neb odznaku; stačí, ví-li pachatel odjinud, že jde o osobu vzatou do přísahy jako hajný myslivosti a ustanovenou ke službě ochrany myslivosti v revíru, v němž se čin stal.

Přísaha a ustanovení pro lesní strážní službu nezahrnuje však v sobě i přísahu a ustanovení pro službu ochrany myslivosti, do jejíhož oboru spadá zabavení a odnětí pušky.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1932, Zm I 214/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. ledna 1931, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle §§ 81, 82 tr. zák. a přestupkem nedokonané krádeže podle §§ 8, 171, 460 tr. zák., zamítl, pokud čelila proti výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem nedokonané krádeže podle §§ 8, 171, 460 tr. zák. Vyhověl jí však, pokud napadla výrok, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem veřejného násilí podle §§ 81, 82 tr. zák., zrušil rozsudek nalézacího soudu v tomto výroku o vině, jakož i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících a věc vrátil soudu prvé stolice, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl, — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Výroku o vině na nedokonané krádeži vytýká stížnost zmatečnost podle čís. 9 písm. a) § 281 tr. ř. proto, že v pouhém postavení se na číhanou (rozuměj s puškou připravenou k výstřelu) bez průkazu konkrétní možnosti ulovení určité zvěře nelze shledati pokus krádeže. Výtku tu lze odkázati na ustálenou v judikatuře zásadu, že trestný pokus podle § 8 a beztrestné přípravy podle § 11 tr. zák. nelze rozeznati podle toho, zda